

Zivsaimniecības nacionālā stratēģiskā plāna un Rīcības programmas izstrādes vadības grupas sēde

Protokols Nr.2

Rīgā

2006.gada 24.oktobrī

Sanāksmē piedalījās:

Aivars Lapiņš - Zemkopības ministrija, Valsts sekretāra vietnieks;
Ilze Muriņa - Zemkopības ministrija, Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītāja;
Edīte Kubliņa - Zemkopības ministrija, Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītāja vietiece;
Armands Stahovskis – Zemkopības ministrija, Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vecākais referents;
Kristaps Pilskalns – Zemkopības ministrija, Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas pārvaldes vecākais referents;
Inārijs Voīts – Latvijas Zivsaimnieku asociācija;
Igors Albertiņš – Nacionālā Zvejniecības ražotāju organizācija;
Andris Bite – Latvijas Zivrupnieku asociācija;
Imants Cīrulis – Biedrības „Rīgas šprotes” valdes priekšsēdētājs;
Astrīda Pūriņa – Vides ministrija;
Igors Markuševskis – Kurzemes zvejnieku asociācija;
Karina Pavlova – Lauku atbalsta dienests;
Taisa Trubača – Finanšu ministrija;
Augusts Arēns – Latvijas vēžu un zivju audzētāju asociācija;
Gunta Cepleviča – Kurzemes reģiona attīstības aģentūra;
Aleksandrs Kozlovskis – Latvijas Zivju resursu aģentūra;
Georgs Korņilovs – Latvijas Zivju resursu aģentūra;
Dace Grūberte - Finanšu ministrija;
Gendrihs Šķesters – Latvijas Pašvaldību savienība;
Oļegs Nemeņonoks – Latvijas Zivju audzētāju asociācija;
Dace Vilmane – Zemgales attīstības aģentūra;
Māris Vītiņš – Latvijas Zivju resursu aģentūra;
Santa Jansone - Valsts zivsaimniecības pārvalde;
Jevgēnija Butņicka – Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija;
Maija Sliede - Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija.

Sēdi protokolēja:

Kristaps Pilskalns – Zemkopības ministrija, Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas pārvaldes vecākais referents.

Darba kārtība:

1. Darba kārtības apstiprināšana.
2. Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā (2007.-2013.g.) sākotnējā projekta apspriešana (prezentē I.Muriņa, E.Kubliņa, A.Stahovskis).
3. Citi jautājumi.

1. Darba kārtības apstiprināšana**Nolēma:**

Darba kārtību apstiprināt.

2. Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā (2007.-2013.g.) (turpmāk tekstā – RP) sākotnējā projekta apspriešana.**Nolēma:**

Zivsaimniecības nozares Nacionālā stratēģiskā plāna un Rīcības programmas izstrādes vadības grupas locekļiem līdz 2006.gada 7.novembrim iesniegt konkrētus priekšlikumus Rīcības programmas sākotnējam projektam Zemkopības ministrijas Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītājai Ilzei Muriņai, e-pasts: ilze.murina@zm.gov.lv.

1. prioritārais virziens „Pasākumi Kopienas zvejas flotes sabalansēšanai”
(Prezentē: I.Muriņa)

Izteiktie viedokļi:**I.Voits:**

Attiecībā uz kompensācijas apjomu zvejas kuģu sagriešanas rezultātā iesaka pieturēties pie Eiropas Komisijas izstrādātās un šajā programmēšanas periodā pielietotās atbalsta aprēķina metodikas un apjoma, kas rada vienlīdzīgus apstākļus visiem Kopienas sagrieztu kuģu īpašniekiem. Šī shēma bija pieņemama, jo Latvijai ir tikai 147 kuģi aiz piekrastes joslas, līdz ar to ir mazs kuģu iekšējais tirgus. Ir jāturas pie iepriekšējā perioda shēmas.

Izsaka atbalstu sociāli ekonomisko pasākumu ietvaros paredzētās kompensācijas zvejniekiem apjomam - 10 000 EUR, jo Latvijā nedarbojas apdrošināšana.

Tā kā kuģa garumu var mērīt divējādi, iesaka pieturēties pie garuma, kas norādīts kuģa kravas zīmes apliecībā.

Jāprecizē kuģu, kam ir gan piekrastes, gan aiz piekrastes licences, stāvoklis, lai uz finansiālo atbalstu varētu pretendēt tikai vienā statusā. Šobrīd šie kuģi darbojas ir abās zonās.

Attiecībā uz energoefektivitāti, atbalstīt sekojošas iekārtas: zivju šķirošanas mašīnas, zivju bunkurēšanas izveidošana, zivju sūkņi, zivju elektrostacijas un ar to saistītās iekārtas.

Norāda, ka RP sākotnējā projekta 13.lpp kļūda - Mauritānijā garneļu zveja nenotiek, arī asaru Mauritānijā nav. Tur varētu būt bentiskās zivis. 9.lpp precizēt regulas pieņemšanas gadu – jābūt 2002.g.

Strīdīgs jautājums ir par zvejas kuģu izņemšanu no zvejas nodošanai izmantošanai ārpus zvejniecības peļņas nolūkiem, kur tiek piedāvāts atbalsts 80% vai 60% apmērā no kuģu griešanas kompensācijas. Kas būtu tiesīgs kuģi pārņemt? Vai var būt radniecība?

Dzinēju nomaiņa traleriem, kas garāki par 24 metri, (R.1198/2006, Art.25 (3) c, (4) un RP 52.rindkopa) Latvijā nedarbosies, jo nozarē nesaskata atbilstošus pretendentes. Iesaka svītrot no RP.

Uzskata, ka Latvijā nedarbosies aktivitāte par atbalstu zvejniekiem, jaunākiem par 40 gadiem, zvejas kuģa īpašumtiesību daļējai vai pilnīgai iegādei pirmo reizi.

Precīzāk jāatrunā shēma par dzinēja nomaiņu.

Iesaka pārdomāt nepieciešamo zvejas dienu skaitu - 75 zvejas dienas nav apgūstamas piekrastes kuģiem meteo apstākļu dēļ.

I.Muriņa:

Gan nepieciešamo zvejas dienu skaits, gan citi jautājumi attiecībā uz prasībām, lai varētu pretendēt uz kompensāciju kuģu sagriešanai, precīzāk būs iestrādātas zvejas flotes sabalansēšanas plānā, kuru šobrīd izstrādā Latvijas Zivju resursu aģentūra.

M.Vītiņš:

Visus aprēķinus attiecībā uz kuģu garumu ko veicam mēs, ir pēc kuģu reģistrā norādītā.

I.Abertiņš:

Iesaka RP ierakstīt, ka kuģu garumu nosaka pēc kuģa tilpības apliecības.

I.Voits:

Pēc Eiropas Regulas pensionēties ir atļauts no 55 gadiem un tas ir atbalstāms, īpaši piekrastes zvejā zvejojošajiem. No kāda fonda to maksās? Vai sasniedzot vecuma pensiju zvejnieks turpina saņemt arī pirmstermiņa pensiju?

A.Lapiņš:

Maksās no Eiropas Zivsaimniecības fonda, tikai jāuzmanās un jāapdomā par nosacījumiem, lai neciestu zvejniecības nozare. Vai turpinās maksāt, sasniedzot vecuma pensiju – pašas dalībvalsts ziņā to izlemēt.

I.Voits:

Zvejniekam, kas pretendē uz pirmstermiņa pensionēšanos ir jābūt veiktām sociālā nodokļa iemaksām valsts budžetā iepriekšējo 5 gadu laikā. Zvejniekiem ir sezonālais darbs, līdz ar to sociālās iemaksas nav veiktas cauru gadu katru mēnesi.

A.Lapiņš:

ZM kopā ar LAD varētu atbildēt uz jautājumiem: par ekonomisko pamatojumu, par radniecības pakāpes riskiem, par pensionēšanos. Zivsaimniecības pārvalde varētu atbildēt par reģistriem piekrastes un aiz piekrastes. Atvērts arī jautājums par kuģu garumiem.

I.Muriņa:

Par kompensācijām kuģu griešanai - lai saglabātu pašreizējā programmēšanas perioda kompensāciju apmērus, būtu nepieciešama ļoti spēcīga argumentācija EK, kāpēc tām būtu jāpaliek iepriekšējā līmenī. Sagaidām no nozares speciālistiem argumentāciju, ko piedāvāt Eiropas Komisijai, virzot jautājumu par kompensāciju apmēru apstiprināšanu.

A.Lapiņš:

Tas, ko mēs cenšamies paveikt ar Eiropas Savienību kopumā, ir padarīt šīs likmes un kompensācijas objektīvākas. Metodika ir jāizstrādā, tad arī būs zināms iespējama kompensācijas apjoms.

M.Vītiņš:

Par kapacitātes sabalansēšanas plānu. Tas ir 80% gatavībā un nākošajā sēdē to varētu apskatīt. Plānā tiek veikta resursu analīze un dota prognoze šim periodam, flotes kapacitātes pašreizējā stāvokļa analīze, flotes darbības ekonomisko parametru analīze un pamatojoties uz šīm prognozēm un analīzēm tiek doti kapacitātes līmeņi, kuri dod iespējas Latvijas flotei strādāt bez zaudējumiem. Šīs analīzes rezultātā mēs nonācām, ka perioda beigās flotei vajadzētu būt sabalansētai līdz 84 kuģiem.

I.Abertiņš:

Kā tiks aprēķināts kompensāciju lielums zvejniekiem, kas paliek bez darba?

A.Lapiņš:

Varētu izmantot Valsts ieņēmumu dienesta datus. Galvenais, lai būtu pēc iespējas ticamāks avots.

I.Abertiņš:

Aktivitāte zvejas kuģu modernizācijai, kurā ir ierobežojums - netiek veiktas izmaiņas zvejas kuģu konstrukcijā. Šo var ļoti plaši traktēt. Vajadzētu precizēt, jo savādāk tas ir pārāk plaši saprotams.

G.Cepleviča:

Divi jautājumi. Kāpēc noteikts, ka zvejas kuģu modernizēšanai var tikt atvēlēts tikai 50% no tās naudas apmēra, kas par šo kuģi pienāktos, to nododot sadalīšanai? Kā tas īsti ir saprotams? Par īpašumtiesību nodošanu. Kāpēc tas saņēmējs nevarētu būt kuģa īpašnieka radnieks?

A.Lapiņš:

Pirmajā jautājumā skaidrība būs tikai tad, kad būs gatavs sabalansēšanas plāns.

I. Muriņa:

Otrajā jautājumā par radniecības pakāpēm ir nepieciešams noteikt ierobežojumu, jo savādāk būs problēmas ar ļaunprātīgu izmantošanu.

G.Cepleviča:

Tātad vajadzētu dziļāk papētīt tieši atbalstu apjoma intensitāti procentos, lai nav pretrunā un ar tiem nevarētu manipulēt.

2.prioritārais virziens „Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrāde un mārketings” (Prezentē: E.Kubliņa)

Izteiktie viedokļi:

O.Ļemeņonoks:

Runājot par mārketinga pasākumiem, ir nepieciešami atbalsta pasākumi produkta apstrādes izmēģinājumiem.

A.Lapiņš:

Attiecībā uz inovācijām - tas jāizvērtē profesionāļiem, kas būtu Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra. Turpinās sarunas ar Ekonomikas ministriju. Par inovācijām joprojām ir daudz neskaidrības. Ideja, protams, kā tāda ir atbalstāma, bet izsmeļošāku atbildi mēs varētu sniegt nākamajā reizē.

A.Kozlovskis:

Par finansējuma saņēmējiem akvakultūru uzsākot. Kāda būtu to reģistrācija?

A.Lapiņš:

Tas būtu līdz nākamajai reizei jāprecizē.

G.Šķesters:

Cik laivu ar stacionārajiem motoriem zvejo iekšējos ūdeņos? Šim punktam zūd jēga, jo nav laivu, kas zvejotu iekšējos ūdeņos ar stacionārajiem motoriem. Katrā pašvaldībā ir reģistrs zvejniekiem, kuri nodarbojas ar komerciālo zveju, bet nav laivu ar stacionāriem dzinējiem.

I.Voits:

Ir piekrastes laivas, kas zvejo arī iekšējos ūdeņos. Kura pasākuma ietvaros tās var pretendēt? Var notikt pārklāšanās.

E.Kubliņa:

Uz atbalstu pirmā virziena ietvaros var pretendēt kuģi, kas ir Kopienas zvejas kuģu reģistrā, iekšējo ūdeņu laivas nav reģistrētas Kopienas reģistrā.

I. Muriņa:

Atbalsts nav paredzēts jaunu kuģu/laivu būvei, tikai modernizācijai un dzinēju nomaiņai.

G.Cepleviča:

Vēl neskaidrs ir 2.3.pasākums „Investīcijas zvejas un akvakultūras produktu apstrādē un tirdzniecībā”. Kas īsti saprotams ar vārdu vairumtirdzniecība, kādi būs kritēriji un ko ir paredzēts atbalstīt?

E.Kubliņa:

Uzņēmumi, kas iepērk zivsaimniecības produktus tieši no zvejniekiem un akvakultūras pārstāvjiem un, kas ir tiesīgi tirgoties ar šiem produktiem.

A.Lapiņš:

Būtu arī jāpapēta, kādām aktivitātēm tieši būtu nepieciešams atbalsts.

G.Cepleviča:

Līdz galam neizprotams ir punkts 2.3. pasākumā par investīciju neizsniegšanu, ja tās attiecas uz zvejas un akvakultūras produktiem, kuri paredzēti cita veida izmantošanai un pārstrādei, nevis cilvēku patēriņam; izņemot investīcijas, kas paredzētas tikai zvejas un akvakultūras produktu atkritumu apstrādei, pārstrādei un realizācijai. Kas tad īsti tiek ierobežots?

A.Lapiņš:

Šeit uzsvars ir likts uz zvejas un akvakultūras produktu atkritumu pārstrādi. Šo punktu vajadzētu vienkāršot un tas tiks ņemts vērā.

A.Arēns:

Akvakultūra Latvijā pārsvarā attīstās laukos un daudzos gadījumos risina arī sociālekonomiskos jautājumus. Vai jautājumi, kas saistīti ar inovāciju var tuvākajā laikā tikt noregulēti likuma ietvaros?

A.Lapiņš:

To cenšas darīt un Ekonomikas ministrija to arī risina.

A.Arēns:

Akvakultūrā Latvijā pārsvarā attīstās mazie uzņēmumi. Vai nevajag par novērtējumu uz vidi noteikt kaut kādus novērtējuma līmeņus?

E.Kubliņa:

Fondā tiek paredzēts arī atbalsts ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai. Ja tiek iesniegti attiecīgajā regulā 4. pielikumā prasītā informācija, šos te izdevumus sedz Fonds.

A.Arēns:

Punktā par vides, dabas resursu un ģenētiskās daudzveidības aizsardzībai un stiprināšanai, kā arī ainavu un akvakultūras zonu tradicionālo iezīmju apsaimniekošanai nevar saprast kas ar to būtu domāts?

I.Muriņa:

Konsultējoties ar Eiropas Komisiju, skaidrojums ir sekojošs: runa ir par tādām akvakultūras audzēšanas metodēm, kurām ir labvēlīga ietekme uz ūdens vidi, floru un faunu. Precīzāk būtu atbalstīt tādas akvakultūras saimniecības, kuras ražo ekstsensīvi.

Tas ir plānots kā hektārmaksājums. Lai to saņemtu, akvakultūras saimniecībai ir jāievēro paaugstinātās akva-vides prasības.

A.Bite:

Iesaka papildu prioritāri atbalstīt ne tikai mikro un mazos uzņēmumus, bet arī vidējos.

E.Kubliņa:

To paredz EZF regula.

A.Bite:

Ieteikums pievienot aktivitāti - virzība uz stabilākiem tirgiem, problēma – dažās vecajās Eiropas valstīs jāiegūst sertifikāts un tas prasa uzņēmumam lielas investīcijas.

A.Lapiņš:

Šai gadījumā jāatrod formulējums, kas būtu visaptverošs un pārbaudāms.

I.Cīrulis:

Neskaidrs ir pie 2.3.pasākuma „Investīcijas zvejas un akvakultūras produktu apstrādē un tirdzniecībā”, vai attiecināmās izmaksās var iekļaut investīcijas dioksīna vai citu veselībai kaitīgu vielu samazināšanai zivju produktos vai zivju eļļā.

A.Lapiņš:

Tādas investīcijas ir pieļaujamas.

3. prioritārais virziens „Kopējās ieinteresētības pasākumi” (Prezentē: A.Stahovskis)

Izteiktie viedokļi:**I.Voits:**

Nav īsti skaidrs, ja rodas tāds gadījums, kad kuģa īpašnieks nodod kuģi organizācijai izmantošanai citiem mērķiem ārpus zvejniecības, bet kuģa atdevējs ir tās pašas organizācijas biedrs. Vai viņš saņems atbalstu?

A.Lapiņš:

Nevar pieļaut pārklāšanās risku pasākumam 3.1. „Kopīga rīcība zivsaimniecības uzņēmumu efektīvai attīstībai” ar pasākumu 1.1. „Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana”, lai neiznāktu pārkompensācija dubultā.

A.Lapiņš:

Precīzāk noformulēt atbalsta saņēmējus pasākumā 3.2., ka tās ir pašvaldības, kas saņems šos līdzekļus.

I.Abertiņš:

Pasākumā 3.3. „Investīcijas zvejas ostās, izkraušanas vietās un patvēruma vietās” vajadzētu precizēt, kas Latvijā ir zvejas osta. Nav zvejas ostu, ir vienkārši ostas. Neskaidrs ir, kas tiek domāts ar pārstrādi ostās.

A.Lapiņš:

Sarakstu optimizēt.

I.Abertiņš:

Iesaka precizēt atbalsta saņēmējus 3.3 pasākumā, lai tās nebūtu degvielas firmas vai kas tamlīdzīgs.

4.prioritārais virziens „Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība”**A.Lapiņš:**

Šis virziens ir sākotnējā izstrādes stadijā. To pilnībā varētu tikai ieviest Rīcības programmas otrajā gadā, balstoties uz LEADER pieredzi.

Vadības grupas vadītājs

A. Lapiņš

Protokolēja: K. Pilskalns